

orijentiran na Italiju. Službeni je jezik talijanski i, osim u službenoj i administrativnoj komunikaciji, njime govore uglavnom obrazovani slojevi. Ostalo stanovništvo govori dijalektalnim govorima koji pripadaju lombardijskoj grupi govora i vrlo se razlikuju od jednog do drugog sela, od jedne do druge doline. Ta se jezična situacija odražava i u pričama, pa tako obični ljudi govore dijalektom, a kraljevi i princeze književnim talijanskim jezikom. U šaljivoj priči br. 56 o glupoj ženi seljaci ismijavaju gradsku ženu koja ne razumije njihov govor.

Što vrijedi za govor, vrijedi i za priče, koje su, premda pripadaju široj evropskoj pripovjedačkoj tradiciji, mnogo bliže talijanskim primjerima iz Lombardije. Velik broj priča ima svoje potvrde u nekoj klasičnoj talijanskoj zbirci priča [Straparola, Basile] ili u novijoj [Talijanske priče objavljene u ovoj istoj ediciji]. S druge strane, brojne se varijante priča iz Tessina nalaze i u zapisima iz Švicarske [priča br. 17], čak su i objavljene u zbirci Švicarske priče [pod brojevima 63 i 64] u ovoj ediciji. Lokalni kolorit priča prisutan je u opisima prostora u kojima se kreću junaci i u njihovim odnosima i, mnogo više, u pojedinim detaljima priča koje sadrže realistične opise nekadašnjeg ili današnjeg života. Tako u priči br. 18 [Lijena djevojka] muž odlazi u Ameriku na tri godine [broj tri jedan je od stalnih brojeva u bajci], a u priči br. 26 [Srebrna ribica], jednoj od varijanti Grimmove priče o ribaru i njegovoj ženi, zahtijeva se od siromašnog ribara da kaže kako mu je sve bogatstvo poklonio daleki rođak iz Amerike. U istoj toj priči, koja je puna čudesnih bića i događaja, gotovo šokantno djeluje realistična epizoda s velikim teretnim kolima punim radnika koji odlaze u Brazil. Pozadinu tih predodžbi o bogatoj Americi čine događaji s kraja prošlog stoljeća, kada Austro-Ugarska protjeruje oko šest tisuća Tesinaca iz Lombardije jer su podržavali talijanski oslobodilački pokret. Za većinu je jedini izlaz bila ekonomska emigracija, i to uglavnom u

Kaliforniju ili Australiju, a kod kuće ostaju samo žene, djeca i starci. U šaljivoj priči br. 68 zrcale se pak današnji događaji.

Namjera je priređivačice ovog sveska priča bila da pokaže suvremeni pripovjedački repertoar stanovnika Tessina. Prednost u objavljivanju su imali zapisi nastali u posljednjih pedesetak godina. Uz priče o životinjama, bajke, legendarne priče i predaje, mnogo je mjesta dano šaljivim pričama i pričama o šilđanima jer su upravo one [uz vic i prepričavanje svakodnevnih seoskih događaja] najvitalniji dio današnje pripovjedačke prakse.

Osim Waltera Kellera, koji je u više svezaka objavio bogatu folklornu građu iz čitavog kantona, u Tessinu nema tradicije sustavnog skupljanja i objavljivanja usmenih priča, pa je to značajniji posao autorice ove zbirke. Ona je za ovu knjigu izabrala priče iz velike rukopisne zbirke Giuseppine Ortelli-Taroni, te iz objavljenih zbirki priča, gdje se uz priče uvijek nalazi ostala folklorna građa, i iz raznih časopisa. Posebnu draž ovoj zbirci daje dvadeset i jedna priča kazivačice Jolande Bianchi-Poli [r. 1921. godine], kojoj je i posvećena knjiga. Njezina je kazivanja zabilježila sama Pia Todorović-Strähl. U Pogovoru se daje opširan portret te osebujne kazivačice, gdje uz biografske podatke autorica pokazuje elemente koji pripovijedanje Jolande Bianchi-Poli nedvojbeno određuju i razlikuju od ostalih kazivačica.

I još nešto o jeziku: Priče su na njemački prevedene ili s talijanskog jezika ili s dijalekta. Cilj je prijevoda bio da na razini jezika pokuša što vjernije sačuvati spontanu pripovjedačku situaciju. U njemačkom su prijevodu, što mu daje posebni kolorit, ostavljeni na talijanskom [ili na dijalektu] nazivi mjesta, imena junaka [koja često, kao u priči br. 22 imaju i semantičke konotacije], pozdrava, formulnih izraza, pjesmica [neke od njih se čak pjevaju kao samostalne pjesme za djecu].

Sve je priče po katalogu Aarne-Thompsona razvrstao Hans-Jörg Uther iz

